

Danmark.

Det underjordiske Danmark.

Interessante Fund.

Geologen, Dr. phil. Hartz har i Sommer studeret en Mose i Rude Skov ved Birkerød i Nordjælland, og om Resultatet af hans Undersøgelser meddeler „Loll.-Zalit. Skrift“:

Populært udtrykt kan det liges, at Dr. Hartz i Rude Mose har gravet sig igennem seks forhistoriske Jordperioder.

Det yngste, det mest moderne, han ved sine Undersøgelser har afsløret, er Minder fra den historiske Jernalder, altsaa blot ca. 2000 Aar gamle Ting, nogle Jernstykker, vore Fædre har brugt i Vikingetiden. I Mulden dybere nede har man paa den modfattede Side af Mosen fundet interessante Minder fra den foregaaende Periode: Stenalderen. Dr. Hartz har under Mødens Bandstand konstateret, at der i Stenalderen har ligget en Sø her og i den et Ræs; og paa Ræslet har man fundet Rester af Stenalderfolket's Boplads.

Denne Fund af en Stenalder-Landsby paa Bunden af Rude Mose er noget af det Interessanteste, vore Videnskabsmænd længe har gjort. Man kan bl. a. se, at denne vore Urfædres By paa Ræslet har været brolagt med store Sandstensfliser. I geologisk Henseende er det særligt oplysende, at man her i denne Mose har Rester fra Stenalderen og fra Stenalderen og laaledes kan bestemme den geologiske Grænse mellem de to Tidsaldr. Historisk Interesse har derimod de Trøsthytter, Dr. Hartz har fundet uden for det forhistoriske Ræs, ude i det, som den Gang var Sø; det er Trøsthytter, som man tydeligt kan se er bleven tilhuggede af Stenredskaber. Disse Rester af Stenalderen altsaa. Alle disse Fund er gjort i selve

Tørvelaget paa Bunden af Mosen. Vi er her kun 2000 til 3000 Aar borte fra Nutiden, i en Periode, da Egen dominerede i vore Stove, og Bøverne levede i Sø og Væk. Dr. Hartz har fundet Grøne, som har Mærke af, at Bøverne havde gnavet Barken af. Han har ogsaa fundet Vandplanter, som nu kun findes i Italien.

Under Tørvelaget og det underliggende Dyrslag — det vil sige endnu nogle Aartusinder tilbage i Tiden — har Dr. Hartz gravet igennem et Vælte af Ler med Rester af Polarplanter, derpaa gennem den saakaldte Allersø-Dynd — nye Aartusinder afskækkede! — med til, hvad han kalder Allersø-Mulden.

Arboe-Nasmusien-Sagen.

I Anledning af, at Kultusminister Appel i en af Skrivelserne om Pastor Arboe-Nasmusien's Sag har udtalt, at han mener ved sin Afgørelse i denne Sag at have handlet i god Overensstemmelse med Biskop Peder Madsens Erklæring, skriver Prof. Fred. Lorm i „D. L.“ følgende:

Id fra indgaaende Samtaler med Biskop Madsen ved jeg, at han kun ønskede Sagen sendt tilbage til Biskop Biffo for endnu en Gang at give Pastor Arboe-Nasmusien Lejlighed til at overbevise, om han var i Stand til at erklære, at hans Udtalelser i Foredraget rakte videre, end han fra først af var sig flort bevidst. Kun hvis Arboe-Nasmusien laaledes kunde og vilde tage Afstand fra de af ham fremsjete uheldige Udtalelser, mente Biskop Madsen, at Sagen kunde stilles i Vero. Der forekommer mig derfor

*) Det har man jo Frihed til at tage med Forbehold. „D.L.“ Med-

for ikke at kunne være Duid om, at Biskop Madsen efter den sidste Indstilling fra Biskop Biffos Side, iflg. hvilken der kun gives ad forelige ganske ubestemte Udtalelser fra Pastor Arboe-Nasmusien, vilde have fastholdt sit bestemtstræ om, at de øvrige Biskopper skulde høres, hvilket han ogsaa anjaa for naturligt paa Grund af Sagens særlig kirkelige og principielle Karakter.

I en af de sidste Samtaler med mig, udtalte Biskop Madsen endog, at han vilde nedlægge sit Embede, hvis det ikke kunde lykkes ham at føre sin Overbevisning igennem i denne Sag, der efter hans Mening var af afgørende Betydning for Kirkens Fremtid.

Under disse Omstændigheder ser jeg ikke rettere, end at Biskop Madsen i den nuværende kirkelige Strid vilde komme til at staa i et falsk Lys, hvis det ikke blev protesteret mod, at Ministeriet beraaber sig paa Overensstemmelse med ham.

Landbruger (Aagestr.) for Landmand*) Der er i den forløbne Uge (indtil 14. Okt.) i mange Egne

aldet ret stærke Regnbyger, og Røtterne har gennemgaaende været bløge med Temperatur omringning 30 Grader. Den faldne Regn har gjort Vægtningen for Bløjsarbejdet betydeligt bedre, og dette foregaar nu i Almindelighed under normale Forhold; Jorden bliver pløjet i passende Fugtighedsforhold. Snart vil Bløjsarbejdet imidlertid blive standset, fordi Aaerplantningen vil lægge Vejlag paa hele Arbejdsfeltet. Det gælder imidlertid i Aar om ikke at forhaste sig med Henblik til Tidspunktet for Aaerplantningens Begyndelse; det er ganske uheldigt, at Kunstroerne gror endnu. Vædrene har faaet en kraftig grøn Farve, og hele Planten bærer jvnlig Tegn paa, at den er i Vækst. Med fortsat gode Vejrforhold vil Roerne kunne vokse i hele Oktober Maaned og Udbyttet derved blive ret væsentlig forøget. Med den senere Opvågning kommer naturligvis ogsaa Jaren for, at Frosten kan beskadige Roerne inden

Redfningen; men dette kan dog i det væsentlige undgaa, naar der vises lidt Omhyggelighed ved Opvågningen og navnlig jørges for, at Bøverne altid dækkes med Toppen. Jaren ved at tage Roerne op, før de er modne, er jfker endnu større; de er i saa Tilfælde altid meget uholdbare.

Sølufundet ved Ribe. Nationalmuseumet meddeler at Sølufundet ved Ribe er af mere end almindelig Interesse idet de sammenbandede og misshandlede Stykker ved Udgravningen har vist sig at være Dele af Sølvskeer fra Aar 1250-1300 og det endda Sjældenheden af ejendommeligt Form og med karakteristisk Ornamentik; en af Steerne kan formentlig restaureres, da alle Brudstykkerne synes at være til Stede. Montguarden og søg for Tiden fundet Verdi; men ud over Sølvbærdien faar Finderen, Christian Sørensen af Ladegaardsmark iflg. „Ribe Tidsskrift“ en Ekstragodtgørelse for sin gode og forltaaende Behandling af Fundet.

En Hundredaarsfest. Holbæk, 15. Oktober. En af de større Forretninger i Holbæk, Konjul Poul Smiths Kul- og Kornforretning, har i Dag været i Familieleje i 100 Aar. Byen er slagmykket, og i Eftermiddag afholdtes en Festlighed, hvorved der blev holdt Taler af Borgmester Hansen i Holbæk, Borgmester Smith i Svendborg, Grosjerer Williams Smith i København med flere. I Anledning af Jubilæet er Konjul P. Smith udnævnt til Ridder af Dng. Grosjerer W. S. Smith har iføret Understøttelsesforeningen for Købmand i Holbæk en betydelig Pengegave.

Dødsfald. Jaaborg, 14. Okt. Ratten til i Gaar er Godsforvalter paa Baroniet Holstenshuus Chr. Barfoed Møller afaaet ved Døden paa Gensens Klinik i København, ca. 55 Aar gl. Den afdøde havde i ca. 40 Aar været knyttet til Holstenshuus' Godskontor, hvor han begrundte sin Løbebane som Konto-

rist. I det offentlige Liv deltog han ikke, men helligede sig ganske det betydelige Arbejde, Administrationen af de 3 store og spredtliggende Godser Holstenshuus, Langensø og Glansholm træder.

— Overretssagfører A. C. Møller i København er afaaet ved Døden, 66 Aar gl. Afdøde havde i mange Aar været „Soc.-Dem.“s juridiske Konsulent, og han har testamenteret sin Formue 140,000 Kr. til Hovedbestyrelsen for Danmarks Afholdelsesforening til Anvendelse i misshandledes Stykker (dog ikke til Redning af Drankere), til Studenterfamfundets Nøtshjælp, til Skredderlivendens Stiftelse i København og til Socialdemokratisk Forbund.

— Partifalier Jacob Nielsen af By St. er forleden afaaet ved Døden, 76 Aar gammel. Den afdøde, der i en Mærkelig ejede en Gaard i Vjeditrup, beklædte iflg. „Stand. A. Av.“ i sin Tid mange offentlige Tillidskæber i Dover Sogn, bl. a. i Sogneraad og Skolekommission m. m.

— Bankdirektor Chr. Peteresen i Silkeborg er forleden afaaet ved Døden i en Alder af 68 Aar. Den afdøde, der stammede fra Randers, har iflg. „Silkeb. Av.“ opholdt sig i Silkeborg siden sit 14. Aar, da han kom i lære hos Købmand C. Knop, hos hvem han blev i 25 Aar. I Hølvsfærderne overtog han Mandrup Dues Forretning, og i 1887 købte han Silkeborg Spritfabrik, som han solgte i 1906. I 1882 var Chr. Peteresen med til at stifte Silkeborg Bank, i hvis Direktion han har ladet sig træde tilbage.

Den kirkelige Uro. Ribe, 14. Okt. Biskop Koch har iflg. „Ribe Tidsskrift“ modtaget en Sendevendelse fra Menighedsfamfund i 15 Sogne paa Randsøegnen, hvori disse enstemmig tiltræder Sendevendelsen til de 5 Biskopper fra Menighedsforbund i København.

Endvidere har Biskoppen modtaget følgende telegrafiske Hilsen fra en Række Menighedsforeninger paa Deringegenen: „Samfundskontoret fra Dammerum Herred, formløst til Møde i Ribæk, sender herved Biskoppen vor hjerteligste Hilsen med Tak for Deres Stilling i idenne Tids kirkelige Forhold. Gøtze.“

Dødsfald. Den kendte Veterinærkonsulent Johannes Arup fra Sønderborg er iflg. „Natt.“ Tirsdag den 12. Okt. afaaet ved Døden paa Rigshospitalet i København 67 Aar gammel.

Afdøde nød betydelig Anseelse inden for Landbo- og Veterinærvidenskaber som en Mand, der med stor Samvittighedsfuldhed og ubestridt Dygtighed varede sin Beringning.

Efter i nogle Aar at have været Drømler for Transporterne af Mel og fra Sydamerika til Vestindien blev han Distriktdrømler i Sønderjylland. I 1889 sendtes han til England for at føre Kontrol med Sundhedstilstanden hos de indførte danske Svin, men da England først i Hølvsfærderne lufede for Indførslen af levende dansk Kvæg, forflyttede han til Sønderborg, hvor han siden har virket som Konsulent med overlegen Dygtighed og aldrig svigtende Agtpaaagivenhed.

— Forhenværende Provsti for Ellbo med flere Herreder R. M. G. Madsen er den 12. Okt. afaaet ved Døden, 87½ Aar gl. Den afdøde var Ridder af Dannebrog og Dannebrogsmænd.

Miltbrand hos Mennesker. Næstved, 14. Oktober. En attenaarig Slagterlærling hos Slagtermester Hansen i Fodby blev i Torsdags indlagt paa Sygehuset i Næstved, lidende af Miltbrand. Værlingen har paadraget sig Sygdommen ved at slagte en Ko, der led af Miltbrand. Nu er Slagtermester Hansen ogsaa indlagt paa Sygehuset, lidende af Miltbrand.

En stor Tyvebande er iflg. „Nyl. Post“ faldet i Sønderne paa Sønderhavs Politis. I alt er der ifølge „Natt.“ hidtil arresteret 4 Mænd og 2 Kvinder. Hovedmanden er Opløserparatør, og foruden en lang Række Opløserparatører har Bunden al-

Jule-Deklamationer.

Vi har under Forberedelse et fl. le Hefte med udvalgte Stykker passende for Deklamation ved Juletræ i Søndagskole og Hjem. Det kommer til at omfatte ca. 40 Fortællinger og flere og dels originale Stykker, hvoraf mindst 8 bliver i Dialogform for 2 eller flere Børn.

Hæftet ventes færdig til Midten af November.

Prisen bliver:	
Enkelteksemplar	10 Cts.
15 Eks.	\$1.00
25 Eks.	\$1.50
50 Eks.	\$2.50
Netto—Portofrit.	

Ved at købe et Antal til Søndagskolen spares Arbejdet med at afkræve Stykkerne. Man gør os en Tjeneste med at indsende Bestilling forud, og man fritter sig samtidig, at Hæftet bliver sendt, saa snart det er færdigt.

Dan. Luth. Publ. House. I lerede tilstaaet en Del Indbrudstyverier i Forretninger.

Mund- og Klovningen. Odense, 13. Okt. Mund- og Klovning er udbredt i Sønderjylland. I Sønderjylland har paa Klostergaarden i Sønderjylland været en Søg, som førte heraf har Landbrugsministeriet paabudt særlig Afspærring af Ellinge Sogn, hvorhos Udførsel til andre Dele af Sogn af klovværende Dyr m. m. er forbudt fra Skellerup, Mullerup og Herreløvs Sogne.

Turjorger for de blinde. Den kollekt, som er bleven optaget Landet over til Jordel for de blinde, har ifølge „Natt.“, saa vidt man i Bjelkelt (13. Okt.) kan skønne, givet 15—20,000 Kr.; endnu mangler Resultatet fra enkelte Byer, men den nævnte Totalsum vil nok komme til at stemme.

Paa et Repræsentantskabsmøde, som afholdes sidst i November, vil der blive taget Bestemmelse om Pensionens Anvendelse.

Understud i en Fagforeningskasse. I en socialtillit Fagforening i en af Sønderhavs nærmeste Stationsbyer har man ifølge „Nyh.“ gjort den sedelige Opdagelse, at Kassereren har gjort sig ifaldig i et større Underlæb over for Foreningen. Der er givet ham en Frist paa nogle faa Dage til at forjage at dække Underlæbet. Men der er næppe nogen Sandynlighed for, at det vil lykkes ham, og i saa Fald vil der fra Foreningen ske Anmeldelse til Politiet.

Mund- og Klovningen. Odense, 12. Oktober. I Dag er der konstateret 2 nye Tilfælde af Mund- og Klovning paa Sogn, nemlig hos Gaardejer Conradsen i Birhum og hos Gaardejer P. Hansen i Davinde. Som Følge af Mund- og Klovning i Davinde Sogn er al Udførsel af klovværende Dyr til andre Dele af Landet samt til Udlandet forbudt fra Davinde og Rønninge Sogne.

Brandt Manufakturager. Fredag optød der Ald i Duf Østrens Manufakturager paa Middelgade Mænders. Mærken til Aldens Opkomst er iflg. „Rand. A. Av.“ ikke oplyst, men da der paa Lagerrummet herfor findes Elektricitet, Gas eller Petroleumslamper, antages det, at Udførselen, som kort forinden Brandt var oppe paa Lageret, har faaet en Landstil. Paa Lageret ødelægges alt, dels af Ilden, dels af Kog og Vand. Skaden anslaaes til ca. 10,000 Kr.

Myster. Søbro, 13. Oktober. Arbejder Møller Østren af Søbro, der var beskæftiget paa Røddermarken paa Mariager Fjord, faldt i Nat under Arbejdet over Bord og druknede. Han efterlader sig Hustru og flere Børn.

Vejle, 13. Oktober. En tyttenaarig Pige, der tjente paa Gøttel „Vejle“, forlod i Morgaars sin Tjeneste. I Aftes blev hun af et Par Mæstangere fundet i Skyttebugten i den Rind. Pigen hed Dagmar Jensen og var en Datter af Kærthmager Søren Jensen, Grefsbjalsvej i Vejle.

Fjerde Samling af Kristeligt Folkebibliotek

ER NU UDKOMMEN

Den bestaar af følgende Bøger: Præstegaarden i Sønder — Præstegaarden i Indien

Harolds Hustru — Af Guds Raade.

Fire indbundne Bøger for \$1.50 plus Porto 25 Cents.

FOREGAAENDE SAMLINGER.

Tidligere er udkommen af Kristeligt Folkebibliotek følgende Samlinger, som, saa længe Oplaget varer, leveres til den oprindelige Seriepris af \$1.50 per Samling plus Porto 20 Cts.

Alle disse Bøger er smukt indbundet.

I. Samling:	II. Samling:
Bunyan: En Pilgrims Vandring. Augustins Bekendelser. Annie Lucas: Lys i Mørket. Pris \$1.50 + Porto.	Mejer: Paa Torvet og i Vingarden. Godet: Bibelske Studier. Kempis: Kristi Efterfølgelse. Pris \$1.50 + Porto.
III. Samling:	Indsend Deres Bestilling i Dag.
Eggleston: I Kampens Bulder. Münster: Mories Julegave. Rimbert: Ansgars Levnede. Pris \$1.50 + Porto.	

SPECIELT.

Med hver Bestilling paa alle 4 Samlinger paa een Gang eller paa i alt 10 Bind til Enkeltpreis medfølger gratis et Eks. af Ingrahams udmærkede og bekendte Bog „Fyrsten af Davids Hus“ i smukt komponeret Shirtingsbind med Guldtryk.

DANISH LUTHERAN PUBLISHING HOUSE, BLAIR, NEBRASKA.